КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ИЛИМ, ЖОГОРКУ БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИННОВАЦИЯЛАР МИНИСТРЛИГИ

ОШ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ

ЭЛ АРАЛЫК БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАЛАРЫ КОЛЛЕДЖИ

КООМДУК ДИСЦИПЛИНАЛАР БӨЛҮМҮ

ОКУТУУ ПРОГРАММАСЫ
(Syllabus)

Адистиги :	Англис тили	Курстун коду:	050303
Окутуу тили	Кыргыз	Дисциплинасы	Кыргыз тили
Академиялык жыл	2025-2026-о.ж.	Кредиттин саны	4
Окутуучу	Айтиева Мырзайым	Семестри	11 база - 1 9 база – 3
E-Mail	muaitieva@oshsu.kg	"ОшМУ Студент" тиркемеси боюнча жадыбал	https://myedu.oshsu.kg/
Консультациялар (убагы/ауд)	Жадыбал боюнча	Орду (имарат/ауд.)	Жадыбал боюнча
Окутуунун түрү	Күндүзгү	Курстун тиби:	Элективдүү (милдеттүү)

Коомдук дисциплиналар бөлүмүнүн башчысы:________________________ Г.А.Мадмарова

Ош – 2025

Курска мүнөздөмө:

ОшМУнун ЭАББПКнын **англис тили – 050303** багытындагы адистерди даярдоо программасы боюнча кыргыз жана улуттук тайпаларында мамлекеттик кыргыз тили программалык дисциплина катары окутулуп келет.

Адисти калыптандырууда, анын коммуникативдик жана маданий компетенттүүлүктөрүн жогорулатууда, алган билимин турмушта колдоно алуу жөндөмдүүлүгүн арттырууда, зарыл болгон билим, билгичтик жана көндүмдөргө ээ болууда аталган дисциплинанын маанилүүлүгү (актуалдуулугу) жогору.

Аталган дисциплина адисти калыптандырууда өндүрүштүк маселелерди автоматташтырууда зарыл болгон билимдерди жана көндүмдөрдү калыптандырат. Орто окуу жайларынын англис тили адистиктери үчүн мамлекеттик билим берүү стандартында милдеттүү түрдө окутулуучу мамлекеттик компоненттин бир бөлүмү (циклы) болуп саналат.

Курстун максаты:

- кеп ишмердүүлүгүн (сүйлөө, жазуу, окуу, угуу) мамлекеттик тилдин талаптарына ылайык жүргүзүүгө машыктыруу;
- аталган дицсиплинадан алган билим, көндүмдөрүн кесиптик ишмердүүлүктөрдө туура пайдаланууга көнүктүрүү;
- кыргыз элинин маданий баалуулуктары менен тааныштыруу жана түшүнүктөрүн тереңдетүү;
- Мекенди сүйүүгө, эли-жерин сыйлоого чакыруу.

Курстун милдеттери:

- Студенттердин кыргыз тили жана адабияты боюнча билимдерин терендетүү;
- негизги лингвистикалык жана лингвоөлкө таануу материалдарын өздөштүрүү;
- студенттердин кесиптик ишмердүүлүктөрүндө дисциплина боюнча алган билим, билгичтик жана көндүмдөрүн пайдаланууга калыптандыруу.

Курстун орду:

Кыргыз тили КД бөлүмүнүн базалык компоненти болуп эсептелет.

Пререквизиттер	Кыргыз адабияты, англис тили, тарых, география	
Постреквизиттер	Өлкө таануу, стилистиканын негиздери, балдар адабияты	
Со-реквизиттер (зарылдыкка жараша)		
Дисциплинаны окутуунун натыйжасы		
Курстун аягында студент ээ болот:		
НББП боюнча ОН (окутуунун натыйжасы)	**Дисциплинанын ОНу**	**Компетенциялар**

ОН-1- Үч тилде баарлаша алат: кыргыз жана орус тилдеринде-В2 деңгээлде, чет тилинде-В1 деңгээлде.	Баарлашуудагы тилдик нормалары: - мамлекеттик тил мыйзамынын негизинде иш алып барууну; - кеп адебин туура сактоону **биле алат.** Кесиптик ишмердүүлүгүндө ар кандай стилдеги маалыматтарды угуп түшүнүү жана кабыл алуу (аудирование); ар түрдүү турмуштук кырдаалдарда өз позициясын айта алуу сүйлөө); көркөм, публицистикалык, илимий, илимий-популярдуу текстерди окуу, талдоо жана интерпретациялоо (окуп түшүнүү); кеңеш, сунуш, маалымат, кабар жаза билүү; кесиптик ишмердүүлүгүндө расмий эмес иш кагаздарын (*өмүр баян, резюме, мүнөздөмө, арыз, маалым кат, түшүнүк кат, тил кат, өндүрүштүк эсеп-кысап, протокол)*, илимий-популярдуу тексттерге аннотация жана пикир жаза билүү, өз оюн эссе түрүндө (баяндоо, сүрөттөө, ой жүгүртүү эсселери) баяндай алуу жана оозеки кебин логикалык жактан ыраттуу айта алуу; жупта жана чакан топтордо, жамаатта иштей алат, башкалардын пикирин толеранттуу кабыл алуу **билгичтиктерге ээ боло алат;** Ар кандай кырдаалдарда эл алдына чыгып аргументтердин негизинде макул (макул эместиги), каршы (каршы эместиги) тууралуу пикирин билдире алат. Маалыматтарды талдап, баалап, сунуштарын, кеңештерин айта алуу көндүмүнө ээ болот. Кесиптик ишмердүүлүгүндө оозеки жана жазуу кебинде сабаттуу иш жүргүзүү көндүмүнө ээ болот. Өз ара аракеттешүү процессинде баарлашуунун стилдерин жана түрдүү моделдерин (интенцияларды) колдоно билүү **көндүмдөрүнө ээ боло алат.**	**ЖК-10-**Өзүнүн оозеки жана жазуу кебин мамлекеттик жана расмий тилде туура, далилдүү жана так түзүүгө жөндөмдүү. **КК-5** – командада иштөөнү, кесиптештер, жетекчилер, жана кардарлар менен натыйжалуу баарлашууну билүү

Бир семестрдеги эки модулдун технологиялык картасы (М1+М2)

Дисциплина	Кредит	Ауд. саат	СӨАИ	1– Модуль (25 саат)				2 – Модуль (25 саат)				Экзамен (50 балл)
		40%	60%	Практ	СӨ АИ	СОМ ӨАИ	АТ	Практ	СӨ АИ	СОМ ӨАИ	АТ	ЖТ (Е)
Кыргыз тили	4	48	72	24	30	6	-	24	30	6	-	
	4	48	72	24	30	6	-	24	30	6	-	
Балл топтоо картасы				**5**	**10**		**10**	**5**	**10**		**10**	**50**
Модулдардын баллдарынын натыйжалары жана сынак				**M_1 = 5+10+10 (25ке чейин)**				**M_2 = 5+10+10 (25ке чейин)**				**50**
Жыйынтык баалоо												**100**

« Кыргыз тили » дисциплинасы боюнча модулдук баллдарды эсептөө картасы

	1-Модуль (25б) УТ1(tcp) К1-5 УТ2(tcp) К1-5											
	УТ-1						УТ-2					
Тема	Практ.			СӨАИ		Тема	Практ.			СӨАИ		АТ-1
	саат	б		саат	б		саат	б		саат	б	
Т-1	2	4	Т-1	3	1,2	Т-7	2	4	Т-7	3	1,2	
Т-2	2	4	Т-2	3	1,2	Т-8	2	4	Т-8	3	1,2	
Т-3	2	4	Т-3	3	1,2	Т-9	2	4	Т-9	3	1,2	
Т-4	2	4	Т-4	2	1,2	Т-10	2	4	Т-10	2	1,2	
Т-5	2	4	Т-5	2	1,2	Т-11	2	4	Т-11	2	1,2	
Т-6	2	4	Т-6	2	1,2	Т-12	2	4	Т-12	2	1,2	
Баары	12	2,5 б		15	5 б		12	2,5 б		15	5б	10б

	2-Модуль (25б) УТ-3 (tcp) К2-5 УТ-4 (tcp) К2-5											
	УТ-3						УТ-4					
Тема	Практ.			СӨАИ		Тема	Практ.			СӨАИ		АТ-2
	саат	б		саат	б		саат	б		саат	б	
Т-13	2	4	Т-13	3	1,2	Т-19	2	4	Т-19	3	1,2	
Т-14	2	4	Т-14	3	1,2	Т-20	2	4	Т-20	3	1,2	
Т-15	2	4	Т-15	3	1,2	Т-21	2	4	Т-21	3	1,2	
Т-16	2	4	Т-16	2	1,2	Т-22	2	4	Т-22	2	1,2	
Т-17	2	4	Т-17	2	1,2	Т-23	2	4	Т-23	2	1,2	
Т-18	2	4	Т-18	2	1,2	Т-24	2	4	Т-24	2	1,2	
Баары	12	2,5 б		25	5 б		12	2,5 б		15	5б	10б

Практикалык сабактардын календардык-тематикалык планы

№	Теманын аталыштары	Саттар-дын саны (прак.саат)	упай	апта	адабият-тар
	1-модуль				
1.	Кыргыз тили – кыргыз элинин улуттук жана мамлекеттик тили.	**2**	**4**	**1**	2,8
2.	Кыргыз орфографиясынын жана орфоэпиясынын негизги эрежелери жана принциптери. Улуттук оюндар	**2**	**4**	**2**	7,5,10
3.	Йоттошкон тамгалардын жазылышы Улуттук тамак-аштар	**2**	**4**	**3**	7,5,10
4.	Татаал сөздөрдүн жазылышы Кыргыз элинин улуттук музыкалык аспаптары	**2**	**4**	**4**	7,4,10
5.	Энчилүү аттардын жазылышы Ат коюунун салттык мааниси.	**2**	**4**	**5**	7,4,10
6.	Майрамдардын, тарыхый окуялардын, календардык аталыштардын жазылышы. Дүйнө элдеринин улуттук майрамдары	**2**	**4**	**6**	7,10
7.	Мекеме-ишканалардын, бийлик бутактарынын, кызмат орундарынын жазылышы. И.Арабаев– кыргыз тил илиминин негиздөөчүсү.	**2**	**4**	**7**	7,6,10
8.	Наам-даражалардын, сыйлык, орден, медаль, наамдардын аталыштарынын жазылышы. Жер-суу аталыштарынын жазылышы. Жер-суу аттарынын сырлары.	**2**	**4**	**8**	7,10
УТ1			**2,5**		
9.	Муун. Интонация. Ташымал. Бир өңчөй мүчө, жалпылагыч сөз. Уз чеберчилик (дүйнө элинин)	**2**	**4**	**9**	1,4,7,10
10.	**Пунктуация.** Тыныш белгилерин жазма тилдеги милдети жана аларды коюу принциптери. Чекит. Манасчылыктын касиети	**2**	**4**	**10**	1,7,910
11.	Үтүр (жөнөкөй жана татаал сүйлөмдөрдө коюлушу). Саяпкерлик	**2**	**4**	**11**	1,7,9,10
12.	Кош чекит жана үтүрлүү чекит. Мүнүшкөрлүк.	**2**	**4**	**12**	7,9,10
13.	Тырмакча, кашаа жана сызыкча белгилерин коюлушу. Боз үй, анын ички сырткы жабдылышы.	**2**	**4**	**1**	7,9,10
14.	Суроо жана илеп белгиси. Тыныш белгилеринин кабатталып коюлушу. Ч. Айтматов менен М.Шахановдун	**2**	**4**	**2**	7,9,6,10

	диалогу.				
15.	Жазуу иштери.	**2**	**4**	**3**	
УТ2			**2,5**		
16.	Иш кагаздар стили, подстилдери Чакыруу. Чакыруу кат. Кулактандыруу. Жарыя.	**2**	**4**	**4**	1,3,7
	2-модуль				
17.	Тил кат. Түшүнүк кат Ишеним кат. Маалымкат	**2**	**4**	**5**	1,3,6,7
18.	Өмүр баян, резюме (таржымал). Мүнөздөмө.	**2**	**4**	**6**	1,3,7
19.	Акт	**2**	**4**	**7**	1,3,7
20.	Отчет.	**2**	**4**	**8**	1,3,7
УТ3			**2,5**		
21.	Келишим.	**2**	**4**	**9**	1,3,7
22.	Кызмат каттары. Билдирүү.	**2**	**4**	**10**	1,3,7
23.	Протокол.	**2**	**4**	**11**	1,3,7
24.	Тест менен иштөө.	**2**	**4**	**12**	
УТ4			**2,5**		
Жалпы:		**24+24=48**	**5+5=10**		

СӨАИни уюштуруунун планы (60 саат)

№	**Тема**	**СӨАИнин тапшырмасы**	**Сааты**	**Баалоо каражаттары**	**Упайы**	**Окуу ресурстар**	**Өтүлүүчү орду (имарат ы/ауд)**	**Тапшыруу мөөнөтү**
				1-модуль				

1.	Ата Мекен тууралуу уламыш	Берилген макалдардын маанисин түшүндүрүү. Алардын бирин тандап, 2 мүнөттүк оозеки текст - монолог даярдоо. Түзгөн текстти топко каалаган интонация, көркөмдүк менен айтып берүү. 1. *Бөтөн жерде султан болгуча, өз элиңде ултан бол.* *2. Туулган жердин топурагы алтын* *3. Эли-журтуң болбосо, ай-күнүңдөн не пайда.* *4. Эл сагынбас эр болбос, үйүрүн сагынбас ат болбос*	**10**	Текст-монолог даярдоо	**3,2**	**7, 4**	Жадыбал боюнча	**20.09 - 27.09**
2.	Ата Мекен тууралуу пикир	Сүйлөмдөрдө берилген ойлорду өзүңдүн пикириңдин негизинде толуктап жаз. *1. “Мекен” дегенде менин оюма эң биринчи ....* *2. Туулуп өскөн жериңдин ...* *3. Кыргыз элинин бай маданий мурастары ...* *4. Ата Журтка болгон сагыныч...*	**10**	Толуктап жазуу	**1.6**			
3.	Интервью	1.Интервью алуу “Мамлекеттик тилдин учурдагы абалы” (болжолдуу суроолор: а. Мамлекеттүүлүк үчүн мамлекеттик тилдин мааниси б. Мамлекеттик тил мыйзамынын аткарылышы в. Сенин кесибиңде мамлекеттик тилдин орду)	**10**	Интервью алуу	**3,2**	2,2	Жадыбал боюнча	23.10 - 29.11
			30с		**10б**			
			2-модуль					
4.	Репортаж	Репортаж даярдоо: а. Тил билүүнүн актуалдуулугу б. Канча тил билсең, ошончо дил билесиң в. Тил үйрөнүүнүн жаңы технологиялары	**10**	Репортаж даярдоо	**3.2**			

5.	Кыргыз ай аталышта ры	Кыргызча айлардын келип чыгуу тарыхы: а. Ай аталыштары менен кыргыздардын маданий баалуулуктарынын байланышы б. Кыргыз жана түрк тилдүү элдердин ай аталыштарын талдоо в. Ай аталыштарында табият кубулуштарынын чагылдырылышы	**10**	Талкууга даярдануу	**1.6**			
6.	Адистик тексттер менен иштөө	Берилген адистик тексттерди айтып берүү, тапшырмаларды аткаруу аркылуу эл алдында чыгып сүйлөөгө машыгуу. (адистик тексттер боюнча топтордо презентация жасоо, китепчелерди даярдоо менен темаларга жооп берүү, биргелешип долбоорлорду иштеп чыгуу)	**10**	Презентац ияга даярдануу	**3,2**	1,7	Жадыбал боюнча	21.11 – 28.11
			30 **60**		**10** **20 б**			

Окутуучунун катышуусу менен СӨАИни уюштуруунун планы (12)

№	Тема	Окутуучунун катышуусу менен СӨАИнин формасы	Сааты	Тапшырманы кабыл алуунун формасы	Билим берүү ресурстары	Орду (имарат/аудитория)	Тапшыруу мөөнөтү
1.	Орфография лык эрежелер	Талкуу (Каталар үстүндө иштөө)	**2**	**Слайд**	**4,5**	**ЭАББПК 103**	**Жадыбал боюнча**
2.	Арыз иш кагазы	Концультация	2	**Портфолио** (үлгү жазуу 5 түрү)	**1,3**	**ЭАББПК 103**	**Жадыбал боюнча**
3.	Өмүр баян, Таржымал (резюме)	Консультация	**2**	**Портфолио** (үлгү жазуу 1-3-жактарда)	**1,3**	**ЭАББПК 103**	**Жадыбал**
4.	Мүнөздөмө	Концультация	2	**Портфолио** (үлгү жазуу (2 түрү)	**1,3**	**ЭАББК 103**	**Жадыбал боюнча**

5.	Отчет	Концультация	2	**Портфолио** (үлгү жазуу 3 түрү)	**1,3**	**ЭАББПК 103**	**Жадыбал боюнча**
6.	Протокол	Концультация	2	**Портфолио** (үлгү жазуу (3 түрү)	**1,3**	**ЭАББПК 103**	**Жадыбал боюнча**
				12			

Курстун саясаты :

Курсту окууда коюлуучу талаптар:

1. **Сабактарга катышуу:**

- Студент практикалык сабактарга 100% катышууга, СОМӨАИ жана СӨАИни аткарууда жана топтун ишине жигердүү катышууга милдеттүү;
- Сабак учурунда так, туура сүйлөөгө, бири-бирин сыйлоого, оюн уга билүүгө, негизги жана керектүү маалыматтарды үйрөнүп, аткара билүү маанилүү;

2. Академиялык чынчылдык жана плагиат:

- Интернет булактарынан пайдаланылган маалыматтарга шилтеме берүү мааниге ээ;
- Сынактарды тапшырууда көчүрүп алууга жол бербөө;
- Тест тапшыруу учурунда өз алдынча иштөө, даяр материалдарды колдонбоо мааниге ээ болуп саналат;

3.Дедлайн жана иштерди тапшырууда кечигүүлөр үчүн айыптар:

- Үй тапшырмаларын, ОКСӨАИ жана СӨАИ аткарууда белгиленген мөөнөттө тапшыруу зарыл;
- Эгерде студент дедлайнды бузса, алган упайынан кемитүүнү кароо;

4. Сабактарда гаджеттерден пайдалануу:

- Сабакта телефон, ноутбук жана башка аппаратттарды колдонууда окутуучу уруксат берген учурда гана пайдаланып, калган учурда тыюу салынат.

6. Адабияттарды жана шилтемелерди көрсөтүү эрежелери:

- Жазуу иштеринде пайдаланылган адабияттарга шилтеме коюу зарыл;
- Жасалма акыл платформаларынан пайдалануу учурда берилген материалга шилтеме берүү талап кылынат;

7. Консультациялар жана окутуучунун иш убактысы:

- Консультациялардын графиги жана жеке консультациялар жана СӨАИлерди тапшыруу мөөнөттөрү,окутуучунун кабыл алуу убактысы силлабуста көрсөтүлгөн.

Баалоо системасы:

Академиялык чынчылдык декларациясы: Бул курста окуган студенттерден университеттин академиялык чынчылдык боюнча саясатына баш ийүүнү талап кылган декларация берилиш керек. "ОшМУда окуу процессин уюштуруу" жөнүндө жобоА-2024-0001, 2024.01.03.2024

Курстун упайы төмөнкүлөрдөн жыйналат: (100 балл):

Текшерүүнүн аталышы	**Упайлар**
№1 учурдагы текшерүү______________ №2 учурдагы текшерүү______________ №3 учурдагы текшерүү______________ №4 учурдагы текшерүү______________ СӨАИ _____________ АТ ______________ Экзамен_____________	2,5_________ 2,5_________ 2,5_________ 2,5_________ 20________ 20_______ 50___________
(модуль+экзамен) /2=*жыйынтык баа*	*100*

Окуу ресурстары

(толук шилтемени колдонуңуз жана тексттерге/материалдарга кире турган жерди көрсөтүңүз)	
Электрондук ресурстар	**1.Улуттук оюндар** https://www.youtube.com/watch?v=4Rhinx_IXI4 **2.Ымыркайга ат коюу салты** https://www.google.com/search?q=%D0%B0%D1%82+%D0%BA%D0%BE%D1%8E%D1%83+%D1%81%D0%B0%D0%BB%D1%82%D1%8B&oq=&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUqCQgAECMYJxjqAjIJCAAQIxgnGOoCMgkIARAjGCcY6gIyCQgCECMYJxjqAjIJCAMQIxgnGOoCMgkIBBAjGCcY6gIyCQgFECMYJxjqAjIJCAYQIxgnGOoCMgkIBxAjGCcY6gLSAQ00OTc0NTQ2NDRqMGo3qAIIsAIB&sourceid=chrome&ie=UTF-8#fps **3.Дүйнө элдеринин таң калычтуу майрамдары** **https://saat.kg/2016/09/07/d-jn-elinin-ta-kalychtuu-majramdary/** **4.Жер-суу аттарынын сырлары** **https://kutbilim.kg/news/inner/zher-suu-attary-el-tagdyryn-bayandayt/**
Электрондук окуулуктар	1. Акунова А., Раимбекова М., Карамендеева Ч. Азыркы кыргыз тили. Синтаксис: ЖОЖдун студенттери үчүн. -Б.: 2010 2. Акунова А., Намазбеков О., Өмүрова А.

	Азыркы кыргыз тили. Фонетика: ЖОЖдун студенттери үчүн -Б.: 2001 3. Акунова А., Раимбекова М. Азыркы кыргыз тили. Лексика: ЖОЖдун студенттери үчүн -Б.: 2005 4. Акунова А., Чокошева Б. Азыркы кыргыз тили. Морфология: ЖОЖдун студенттери үчүн -Б.: 2009 5. Акматалиев А. Аалам кезип Айтматовдон салам айт... – Б.: 2012 6. Алсеитов А. Накыл сөздөр 7. Карасаев Х. К. Кыргыз тилинин орфографиялык сөздүгү. Мамтил жана энциклопедия борбору – Б.: 2009 8. Мамлекеттик тил боюнча мыйзамдар, эрежелер 9. А.Турсунов Кыргыз тилинин тыныш белгилери – Б. 2002 10. Т.Аширбаев Орфографиялык эрежелер. -Б 2005
Укуктук ченемдик актылар	*1.Кыргыз Республикасынын Конституциясы https://www.gov.kg/ky/p/constitution* **2.** *Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик тил Мыйзамы https://cbd.minjust.gov.kg/112618/edition/1264993/kg*
Окуу китептери (китепкана)	1. Кошуева М.Ж. Мамлекеттик тилдеги иш кагаздарынын негиздери Бишкек 2013 2. Азыркы кыргыз адабий тили: Фонетика. Лексикология. Лексикография. Морфология. Синтаксис. Стилистика. Тексттаануу. Лингопоэтика. –Б., 2009. – 928 бет. 3. Ахматов Т., Ашырбаев Т. Иш кагаздары. Мамлекеттик тилде иш жүргүзүү.-Б.:2001. 4. Карасаев Х.К. Кыргыз тилинин орфографиялык сөздүгү. Редколлегия. – Б., 2009. -640 б. 5. Кыргыз тилинин жазуу эрежелери(соңку редакциясы). –Б., 2008. -25 б. 6. Кыргыз тилинин сөздүгү. Редколлегия. I,II бөлүк. – Б., 2011.